

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
PETA POSEBNA SEDNICA
20. decembar 2016. godine

(Sednica je počela u 10.10 časova. Predsedava Maja Gojković, predsednik Narodne skupštine.)

*
*   *

PREDSEDNIK: Poštovane dame i gospodo, poštovani narodni poslanici, vaše ekselencije, otvaram Petu posebnu sednicu Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Kao što vam je poznato, ovu posebnu sednicu sazvala sam da bi se Narodnoj skupštini obratio gospodin Nikolaus Vucis, predsednik Parlamenta Grčke.

Čast mi je da u vaše ime, u ime narodnih poslanika, i u svoje ime pozdravim Njegovu ekselenciju gospodina Nikolausa Vucisa. Osim njega, pozdravljam i ostale članove delegacije koji prisustvuju današnjoj sednici. Takođe mi je čast da pozdravim i sve ekselencije koje prisustvuju, članove diplomatskog kora u Republici Srbiji.

Sada molim Njegovu ekselenciju, gospodina Nikolausa Vucisa, da uzme reč i da nam se obrati.

NIKOLAUS VUCIS: Dame i gospodo, kolege, veoma sam dirnut, zaista, što se obraćam srpskom parlamentu i hvala vam mnogo na časti koja mi je ukazana, meni lično, ali i svim grčkim parlamentarcima, kao i grčkom narodu.

Ne mogu da započnem govor a da ne iskažem svoju duboku tugu i bol zbog ubistva ruskog ambasadora u Ankari, kao i nevinih žrtava u Berlinu, zajedno sa gnevom zbog svih akata nasilja i terorizma. Želim da iskažem i posebno je zadovoljstvo što mi se pružila prilika da se obratim danas vama i da govorim o pitanjima od obostranog interesa za Grčku i Srbiju.

Mi smo danas zajedno i uvek smo bili zajedno u borbi za slobodu, za demokratiju i za nacionalnu nezavisnost. Lično sam učestvovao u pokretima podrške Srbiji kad god je to bilo potrebno. Moja poseta odvija se u vreme kada se zapaža naročito rastući trend u razmeni poseta na obe strane, što će doživeti

vrhunac posetom grčkog premijera Ciprasa Srbiji, koja je planirana za naredni mesec.

S obzirom na vekovne bratske odnose i naša zajednička iskustva i borbe tokom istorije Balkana, ova dinamika poseta pruža nam povod za dalje poboljšanje bilateralnih političkih ali i naših ekonomskih odnosa, koji mogu postati jak stub stabilnosti u širem regionu Zapadnog Balkana. Ovo je zajednička konstatacija na svim sastancima koje smo održali sa ministrima, sa premijerom, sa predsednicom Narodne skupštine, a danas ćemo se sresti i sa predsednikom Republike.

Naši zajednički naponi treba da imaju cilj da se postignu razvoj i prosperitet za dva naroda, ali i za šire područje. Naša ekonomska saradnja predstavlja privilegovanu oblast grčko-srpskih odnosa. Porast broja srpskih turista predstavlja jasan pokazatelj mogućnosti unapređenja ekonomske saradnje između dve zemlje. Takođe su u toku infrastrukturni projekti koji će doprineti boljem povezivanju Srbije i Grčke u oblasti drumskog i železničkog saobraćaja.

I pored finansijskih okolnosti i teškoća, ekonomske veze održavaju se na visokom nivou, pri čemu Grčka spada među vodeće strane investitore u Srbiji.

Preduzeća sa grčkim interesima koja posluju u vašoj zemlji obezbedila su stvaranje i podršku hiljadama radnih mesta, čime su doprinela razvoju srpske privrede. Ovo izaziva kod nas razumno zadovoljstvo, međutim, i dalje postoje oblasti kao što su finansijsko-kreditni sektor, trgovinski sektor, sektor investicija, turizma i energetike, koji bi mogli još više da prošire mrežu naših ekonomskih veza. U tom nastojanju radujemo se vašoj podršci i nastavku operativnog pristupa i delovanju grčke poslovne zajednice u Srbiji.

Dame i gospodo, kolege, mi sa svoje strane treba da radimo kako biste vi dobili priliku za trgovinu, za razmenu, ali i za političku razmenu sa našom zemljom. Sada je evidentno da su pogrešili oni koji su verovali da je nastupio kraj istorije. To samo po sebi nije važno. Ono što je važno je kako mi oblikujemo istoriju, kako da oblikujemo budućnost, za koju se zaista čini da se sve brže razvija.

Ono što je važno je da pokažemo da li smo naučili iz grešaka prethodnih generacija i da li smo u stanju da greške izbegnemo. I male i velike države imaju svoj srazmerno veći ili manji udeo kojim mogu da doprinesu učvršćivanju mira, prosperiteta i preokreta, rekao bih, pesimističke psihologije koja vlada među narodima. Posebno u našem regionu treba da sprečimo svaku ideju koja ima za cilj destabilizaciju i otcepljenje, i pretnje koje su vezane za ratove.

Grčka se poslednjih godina nalazi u tematskom fokusu dve velike krize: krize u evrozoni i izbegličke krize. Našla se i u geografskom centru trougla, žarišta nestabilnosti i sukoba. I pored toga naša zemlja se u okruženju progresivne nestabilnosti ponašala prvenstveno kao stub stabilnosti. Moja zemlja

se žrtvovala skoro sedam godina, ne samo u smislu rešavanja ekonomske krize, koja je, nažalost, prolongirana zbog brojnih neuspeha u izradi programa, već i zbog svog istinskog i proevropskog izbora.

Dakle, Grčka nosi teret ne samo spasavanja svoje ekonomije, već i očuvanja evropske ideje. Svaka druga opcija bi ne samo ugrozila ionako oslabljenu grčku ekonomiju, već i evropske ideje. Na taj način bi moralno ugrozila i Evropu, koja se suočava sa sve više problema i koja bi trebalo da predstavi odraslima, a pre svih omladini, našoj deci, ubedljivu viziju budućnosti.

Moja zemlja je podnela i teret migracione izbegličke krize koja se odnosi na Bliski istok i celu Evropu. Uprkos ekonomskoj krizi, grčki narod daje isti odgovor: da je naša ljudska dužnost da pomognemo svim izbeglicama kojima je pomoć potrebna. Ovaj odgovor je dao i prosečan Grk kada je 1,2 miliona imigranata i izbeglica ušlo u našu zemlju. Ovaj odgovor dalo je i oko 60.000 izbeglica koje su zaglavljene u Grčkoj. Isti odgovor dajemo pokušavajući da podržimo i one koji i dalje dolaze.

Strateške implikacije bezbednosnih izazova u Grčkoj i regionu koje jačaju migracionom i izbegličkom krizom bez presedana čine neophodnom težnju za bližom saradnjom i za koordiniranim aktivnostima u pojedinim ključnim oblastima.

Kao što se jasno pokazalo nedavno, potencijali koje poseduju naše zemlje na nacionalnom nivou nisu dovoljni za holistički pristup izbegličkoj krizi. Zbog toga je potrebno da se sprovede zajednički koordinirani pristupi uz poštovanje evropskih pravila i odluka i u duhu solidarnosti. Odluke su donete, međutim, ovaj zajednički pokušaj sprečava sistematski i nasilno niz zemalja Centralne Evrope.

Sa svoje strane mi pridajemo veliku važnost solidarnosti i poštovanju relevantnih odluka i obaveza Evropskog saveta. Takođe, smatramo neophodnom koordinaciju vlasti zemalja uključenih u upravljanje migracionim tokovima i sprečavanje nelegalnog prometa ljudi.

Savremeni izazovi u Evropi, među kojima je i potreba za humanitarnim pristupom u izbegličkoj krizi, iskušavaju zajedničke vrednosti evropskog projekta. Za Grčku integracija Zapadnog Balkana u EU predstavlja strateški regionalni cilj. Naša zemlja je odigrala važnu ulogu u promovisanju evropskog puta Zapadnog Balkana, a posebno od Samita u Solunu 2003. godine do danas.

U tom kontekstu Grčka je podržala i nastavlja da aktivno podržava evropsku perspektivu Srbije, koja je zaslužila da se priključi EU. Ne samo da ima pravo, već postoje višestruke moralne obaveze za ravnopravno i brzo uključenje Srbije u Evropsku uniju.

Verujemo da će integracije Srbije u evropsku porodicu predstavljati veoma važan korak u učvršćivanju mira, doprineti stabilnosti, bezbednosti i

prosperitetu u širem regionu. Izražavamo, stoga, punu podršku naše zemlje otvaranju novih poglavlja u pregovorima o pristupanju Srbije Evropskoj uniji. Podrazumeva se da je naša zemlja spremna da pruži svaku vrstu stručnog znanja koju zatraži Srbija u vezi sa pristupnim pregovorima.

Sve gorenavedeno predstavlja čvrsti stav naše zemlje koji je, kao što vrlo dobro znate, potvrđen tokom vremena, i jača zajedničkim delovanjem vlada i, naravno, predvodnika naših ministarstava inostranih poslova.

Dozvolite mi da se osvrnem i na dva pitanja od posebnog strateškog značaja koja se tiču nas kao zemalja u odnosu na EU.

Prvo, želeo bih da istaknem da bi svaka članica, kao što je npr. Grčka, koja je bila deseti po redu član EU, ali i svaka država kandidat trebalo da preduzme inicijative, da formuliše i vodi politiku tako da EU ostane živa, da sačuva i obogati svoje osnivačke vrednosti, da se formira nova arhitektura koja će podržavati socijalno približavanje i sprečavati nejednakosti između regiona i zemalja.

Nova arhitektura vezana za fiskalnu politiku koja će odstupati od politike štednje i obezvređivanja socijalnih dostignuća. Ona bi trebalo da promoviše kolektivnu politiku solidarnosti pred velikim problemima vezanim kako za protok izbeglica tako i za ekonomsku nejednakost, da postavi kao prioritet razvojnu politiku i investicije. Svakako da se zasniva i na savremenim zahtevima i potrebama, na jakom i važnom stubu u cilju postizanja mira i stabilnosti u našem širem regionu, na Bliskom istoku i u Severnoj Africi.

U protivnom, jasno je da će se razvijati težnje ekstremnog konzervativnog evroskepticizma, nacionalnog razdvajanja i oživljavanja politike nacionalističke ksenofobije. Evropa ne sme da postane tvrđava u odnosu na spoljni svet i stvarni problemi našeg vremena ne bi trebalo da podstiču strahove koji podižu nove zidove između država i naroda.

Drugo pitanje odnosi se posebno na balkanske zemlje. Iz velikog iskustva koje smo stekli kroz politiku nametnutu u rešavanju dužničke krize u našoj zemlji napominjem da treba da postoji politika i saradnja u cilju sprečavanja međunarodnih strategija koje teže izdvajanju i degradaciji određenih oblasti i regija u Evropi, uz istovremeno unapređenje i trajnu vodeću ulogu ne samo na nivou ekonomije u drugim regionima i zemljama, a posebno u Centralnoj i Severnoj Evropi.

Evropska unija, institucionalizovana u različitim brzinama i stalno sa nejednakim ulogama za zemlje koje je danas sačinjavaju, kao i za one koje se nalaze u različitim fazama integracija ili kandidatura za članstvo, predstavljaće istorijsku karikaturu i potpuno poricanje osnivačkih sporazuma i onoga što je dosada predstavljalo tzv. evropsku tekovinu.

Ovi rizici su stvarni i mi imamo obavezu da o njima govorimo. Ove misli predstavljaju ocenu u smislu podrške EU i iznalaženju izlaza iz ćorsokaka pred kojim su se našle vlasti evropskih zemalja. Uostalom, vrlo dobro znate da smo ovu odluku doneli i da smo iz ove perspektive odbili pritisak i strategiju vezanu za „gregzit“ naše zemlje pre jedne godine.

Grčka je bila uz Srbiju i uz srpski narod u svim teškim trenucima. U pogledu statusa Kosova koje nismo priznali mi smo vođeni našim nacionalnim stavovima. Mi se krećemo vođeni političkom stabilnošću u regionu. Verujemo da naš stav olakšava i da unapređuje naše bilateralne odnose. Imajući u vidu poštovanje principa i pravila međunarodnog prava i poštujući istoriju, naše dve zemlje treba da postave temelje buduće saradnje ali i šireg razumevanja vezano za konkretna pitanja od regionalnog interesa.

U tom kontekstu, a imajući u vidu navršavanje 150 godina od sklapanja diplomatskih odnosa između Grčke i Srbije, imaćemo mogućnost da zajednički ocenimo i eventualno redefinišemo ključne aspekte naše bilateralne saradnje u cilju poboljšanja i daljeg jačanja. Takođe, smatramo da treba posvetiti adekvatnu pažnju i uloziti parlamentarne diplomatije, koja može da posluži kao još jedan način sprovođenja politike jačanja saradnje između dva naroda. Mi imamo iskustvo da koncipiramo protokol o saradnji kao nastavak tehničke pomoći iz programa tvininga koji je pružen pre pet godina na svim nivoima.

Na kraju, drage kolege i kolegice, želeo bih da iskažem svoje duboko uverenje da će sadašnja izuzetna klima koja karakteriše našu bilateralnu saradnju predstavljati čvrstu osnovu za dalje produbljivanje i širenje saradnje kako na političkom nivou tako i u pojedinim oblastima od zajedničkog interesa za obe zemlje. Hvala vam puno na pažnji.

PREDSEDNIK: Poštovani poslanici, Vaša ekscelencija, zahvaljujem na obraćanju Nikolausu Vucisu, predsedniku Narodne skupštine Republike Grčke.

Poštovani poslanici, obavestenje: nastavljamo sa radom na sednici i pitanjima koja imate da postavite odmah nakon napuštanja zgrade predsednika Parlamenta Grčke i mene. Taj deo sednice će voditi potpredsednik Arsić.

(Sednica je završena u 10.30 ćasova.)